

*Беляєва Л.А. к.е.н., доцент
ХННІ ДВНЗ «Університет банківської справи»
Назаренко К.В., спеціаліст з обслуговування
клієнтів ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК»*

КОНТРОЛЬ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ

Діяльність будь-якого підприємства безперервно пов'язана з його взаємовідносинами з іншими суб'єктами господарювання з приводу отримання послуг, придбання обладнання, основних засобів або виробничих запасів, тощо. Розбіжність у часі проведення платежу і відвантаження продукції або виконання робіт є звичним явищем сучасних економічних взаємовідносин. У результаті цих відносин, виникає кредиторська заборгованість, що має безпосередній вплив на ефективність функціонування підприємства в цілому. Питання щодо розрахунків з постачальниками та підрядниками було досліджено багатьма науковцями, а саме: Фатенок-Ткачук А.О., Данилко А.А., Зеленко С. В., Горбатюк О. О., Какичева Л. В., Варчук О. А. та ін.

Оскільки фінансовий стан підприємства значно залежить від взаємовідносин з іншими господарюючими суб'єктами та розрахунками між ними, доцільним є своєчасний та повноцінний контроль здійснення цих операцій. Однак, окремі аспекти теоретичного і практичного характеру даного контролю в рамках облікового процесу є дискусійними, і потребують подальшого удосконалення. Саме тому метою дослідження є механізм контролю на кожному етапі облікового процесу розрахунків з постачальниками та підрядниками. Для здійснення поставленої мети, були виокремлені наступні завдання: окреслити сутність кожного етапу облікового процесу відповідно до обраної теми; сформулювати чіткі завдання контролю в рамках кожного етапу та визначити джерела необхідної інформації.

В цілому механізм здійснення контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками для більшої наочності узагальнено і показано на рисунку 1. Слід також зазначити, що ведення і організація обліку в Україні суворо регламентована, тому і кожен етап контролю базується на законодавчих та нормативних актах.

У наведеній схемі видно, що кожен етап облікового процесу має свої особливості та різні за змістом завдання контролю, в той же час, важливим є цілісна взаємодія контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками на всіх етапах. Так, наприклад, організація заключного етапу буде прямо залежати від якості здійснення первинного і поточного обліку.

Рис. 1. Механізм здійснення поетапного контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками

З впровадженням автоматизації та використання бухгалтерських програм зростає роль первинних документів, а накопичення, узагальнення, і аналітика здійснюється у автоматизованому режимі і тому наскільки достовірна і правильна інформація надходить із первинних документів настільки правильним буде і вихідна інформація, тобто результат. Тому законотворці приділяють значну увагу ролі первинній реєстрації господарських операцій. Так, з 03.01.2017 р., Законом №1724 внесені зміни до [ЗУ «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»](#), якими передбачено спрощення документообороту підприємств шляхом зменшення вимог до первинного документа та скорочення переліку його обов'язкових реквізитів. Зокрема, змінено термін «первинний документ», що дозволить вважати оплачений рахунок-фактуру (інвойс) підставою для відображення господарської операції в бухгалтерському обліку без обов'язкового складання акту приймання-передачі та виключено реквізит «місце складання» і чітко зазначено право складання первинних та зведених документів в електронній формі [1].

Отже, у процесі свого функціонування суб'єкти господарської діяльності тісно взаємодіють з постачальниками та підрядниками, ці операції супроводжуються відповідними розрахунками. Ефективна діяльність підприємства неможлива без належної організації обліку та контролю з приводу даних явищ, оскільки ці показники впливають на фінансову стійкість суб'єкта господарювання в цілому, його платоспроможність, ліквідність та інвестиційну привабливість. Проведене дослідження показало, що для того, щоб уникнути порушень під час здійснення розрахунків з постачальниками та підрядниками, потрібно проводити постійний контроль даних бухгалтерського обліку в розрізі кожного етапу облікового процесу, при цьому, виконувати це цілісно та комплексно.

Також було визначено сутність етапів облікового процесу щодо розрахунків з постачальниками та підрядниками, запропоновано завдання контролю на кожному етапі та розглянуто інформаційну базу для отримання результату.

Список використаних джерел:

1. Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення адміністративних бар'єрів для експорту послуг: Закон України від 03.11.2016 № 1724-VIII[Електронний ресурс] – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T161724.html.
2. Зеленко С. В., Горбатюк О. О. Обліково-аналітичне забезпечення управління кредиторською заборгованістю за товари, роботи, послуги [Текст] / Зеленко С. В., Горбатюк О. О./ «Економічні науки». – Серія «Облік і фінанси». – Випуск 11 (41). – Ч. 1. – 2014. – С-65-71.